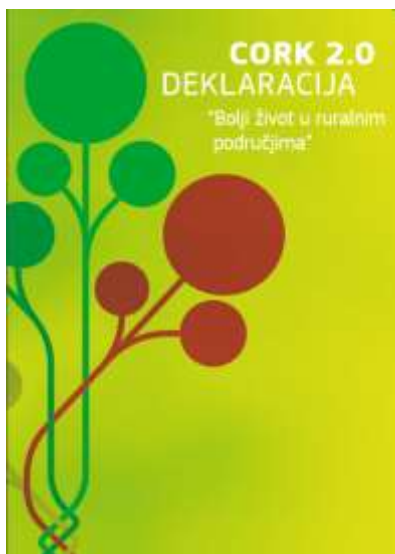


## Deklaracija Cork 2.0

### “Bolji život u ruralnim područjima”

---



U irskom gradu Corku je 5. i 6. rujna 2016. održana Europska konferencija o ruralnom razvoju, dvadeset godina nakon konferencije koja je održana u istom mjestu i donošenja Deklaracije "Živo selo". Na konferenciji je usvojena nova deklaracija pod nazivom Cork 2.0 "Bolji život za sve".

Sudionici konferencije su naglasili da više od polovine stanovnika EU-a živi u njenim ruralnim dijelovima te da ta područja obuhvaćaju više od tri četvrtine njezina teritorija.

Također su naveli da su svjesni gospodarske, okolišne i društvene različitosti u ruralnoj Europi, no s druge su strane istakli važnost ruralnih područja za očuvanje prirodnih i kulturnih krajolika i baštine. Urbani centri i ruralna područja te njihovo stanovništvo posjeduju različite, ali komplementarne resurse te su poboljšani međuodnosi i partnerstva među njima važni preduvjeti za gospodarsku održivost, ekološku učinkovitost i društvenu koheziju EU-a.

Naglasili su i da ruralna područja i zajednice imaju ključnu ulogu u provedbi ciljeva održivog razvoja UN-a i zaključaka 21. konferencije stranaka Okvirne konvencije (COP21) UN-a o klimatskim promjenama. Ruralnim resursima je moguće osigurati održiva rješenja za sadašnje i buduće društvene izazove, kao što je sigurna i održiva opskrba kvalitetnom hranom, razvoj kružnog gospodarstva, borba protiv klimatskih promjena i smanjenje ovisnosti o fosilnim gorivima.

Gospodarski rast i održivost međusobno se ne isključuju te ih je moguće poticati znanstveno usmjerenim inovacijama temeljenima na interaktivnim pristupima odozdo prema gore, kojima moraju imati pristup ruralni poduzetnici, poljoprivrednici i šumari. Inovacije se mogu odnositi na tehnologije, prakse, postupke te društvena i organizacijska pitanja. Pri tome, ruralna područja i zajednice moraju ostati privlačna za život i rad, poboljšanjem pristupa uslugama te olakšavanjem poduzetništva u tradicionalno ruralnim područjima, kao i novim sektorima gospodarstva. Naglašena su načela partnerstva i supsidijarnosti, uz jačanje pristupa odozdo prema gore, kao što su LEADER i lokalni razvoj koji vodi zajednica (CLLD).



*Europski povjerenik za poljoprivredu i ruralni razvoj Phil Hogan i irski ministar poljoprivrede M. Creed na konferenciji Cork 2.0*

Sudionici konferencije Cork 2.0, zaključili su u Deklaraciji da se inovativna, integrirana i uključiva ruralna i poljoprivredna politika u Europskoj uniji treba temeljiti na sljedećih deset smjernica:

- *Promicanje ruralnog blagostanja* - ruralne i poljoprivredne politike trebale bi se temeljiti na identitetu i dinamičnosti ruralnih područja provedbom integriranih strategija i višesektorskih pristupa.
- *Jačanje ruralnih lanaca vrijednosti* - treba se usmjeriti na integrirane pristupe razvoju i jačanju ruralnih lanaca vrijednosti i lokalnih proizvodnih mreža.
- *Ulaganje u ruralnu vidljivost i vitalnost* - zajednički ciljevi EU-a, osobito oni u vezi s radnim mjestima te zelenim i uključivim rastom, trebali bi se ostvariti ulaganjima u poslovni razvoj, javne i privatne usluge, ključnu infrastrukturu i izgradnju kapaciteta.
- *Očuvanje ruralnog okoliša* - ruralni okoliš koristi razvoju lokalnog gospodarstva, ekoturizmu, zdravom životu, identitetu i brendiranju hrane te promicanju tih krajeva kao mjesta za rekreaciju.
- *Upravljanje prirodnim resursima* - koordiniranim međusektorskim političkim odgovorima trebalo bi osigurati održivo upravljanje prirodnim resursima, kao što su voda, tlo i bioraznolikost.
- *Poticanje klimatske politike* - u ruralnim područjima postoji znatna mogućnost vezivanja i skladištenja ugljika. Potrebno je razvijati potencijal proizvodnje održive obnovljive energije, a prednost bi se trebala dati razvoju kružnog gospodarstva.
- *Poticanje znanja i inovacija* - ruralni poduzetnici, uključujući poljoprivrednike i šumare, svih vrsta i veličina moraju imati pristup prikladnoj tehnologiji, suvremenoj povezanosti i novim upravljačkim alatima za ostvarivanje gospodarskih, društvenih i okolišnih koristi.
- *Unaprjeđenje ruralnog upravljanja* - potrebno je unaprijediti administrativni kapacitet i učinkovitost regionalnih i lokalnih vlasti te organizacija usmjerenih na lokalnu zajednicu. Treba nastaviti poticati inicijative odozdo prema gore i lokalno upravljane (npr. LEADER i Europsko partnerstvo za inovacije u poljoprivredi) radi mobiliziranja ruralnih potencijala.
- *Poticanje i pojednostavnjenje provedbe politike* - ključno je dodatno pojednostavniti regulatorni okvir i provedbu Zajedničke poljoprivredne politike. Prioritet su inicijative za obnovu i izgradnju povjerenja dionika.
- *Odgovorno donošenje i poboljšanje uspješnosti politika* - dionici moraju imati snažniju ulogu u procjeni uspješnosti politika.

Prijevod Deklaracije možete naći na sljedećem linku

[http://enrd.ec.europa.eu/sites/enrd/files/cork-declaration\\_hr.pdf](http://enrd.ec.europa.eu/sites/enrd/files/cork-declaration_hr.pdf)

### *Odjeci konferencije*

Unatoč činjenici da je Deklaracijom iz Corka od prije 20 godina zatražena uspostava ravnoteže u javnoj potrošnji i ulaganju između ruralnih i urbanih područja, udio sredstava za ruralna područja se smanjio, a nejednakost je porasla. Dakle, ciljevi Deklaracije nisu uspješno postignuti.

Poslije konferencije u Corku, u studenom 2016. EGSO i Odbor regija su organizirali zajedničku konferenciju o uravnoteženom teritorijalnom razvoju pod naslovom „Cork + 20: Zapostavljanje ruralnih područja više nije opcija!“. Jasno je iskazana želja da se zaključci Deklaracije iz Corka 2.0 brzo provedu u djelo. Nakon 2020. sredstva za ruralni razvoj mogla bi se znatno smanjiti, a to područje izgubiti prioritet. Propadanje ruralnih područja (ruralni egzodus) mora se spriječiti pružanjem perspektive mladim ljudima, socijalnom uključenosti i ulaganjem u infrastrukturu te poticanjem gospodarskog rasta i stvaranja radnih mjesta, poručili su sudionici.

*Pripremila: Lidija Pavić-Rogošić, ODRAZ-Održivi razvoj zajednice / HMRR*